

Posters para la Poesía

La poesía es —sin dudas de ninguna clase— la disciplina literaria que goza de menos adeptos. La poesía es tan de minorías que apenas consta en el censo de profesiones la de poeta. Se da por sentado que un poeta por el solo hecho de serlo, no existe. El poeta es un ser aparte que escribe y levanta sus castillos en el aire, y con el aire alegre de las palabras, como una labor marginal, totalmente complementaria. Y sin embargo nuestra tierra lo es de grandes poetas. De monstruosos poetas. Con el sentido que a la palabra monstruo se le da literalmente en nuestro país vecino. Hoy viven —sobreviven— en lenguas ibéricas hombres como Alexandre, Neruda, Diego, Espriu... que pueden por derecho propio crear estos mundos poéticos que asombran y cuya constante vena literaria les permite ser y no repetirse. Algo muy difícil.

En nuestro pequeño mundo intencionadamente marginado por nosotros mismos, están los poetas. ¿O es que puede existir un mundo, por triste que sea, sin poetas? Y para los poetas ha plasmado sus posters otro gran poeta de la plástica, Miquel Plana, que juega con los espacios, que construye con duende y con alegría sus posters. Hoy, sábado, la Sala de Arte Les Voltes, veremos la exposición más singular que jamás

se haya presentado en Olot. Una exposición para la poesía. Unos posters en los que el artista se ha hecho intérprete de cada poesía, de cada verso, en que, haciendo un esfuerzo remarcable, ha dejado que cada una de sus figuras plásticas se supeditara a la razón de unas palabras ordenadas con la gracia y el donaire proverbial de los poetas.

La poesía, que por serlo, sólo podía ser moderna y actual, ya que la poesía no admite, como otras figuras literarias —y contra todo lo que se pudiera pensar— un desfase en el tiempo, posee el hechizo de lo nuevo, de lo inesperado. El poeta —me parece que ya lo dijimos más arriba— es un ser aparte, al que hay que amar y comprender o despreciar. No admite términos eclécticos. O nos cautiva o le aborrecemos hasta el vómito. Su figura literaria es así de concreta. Así pues los que lleguen hasta la poesía de estos muchachos, van a disfrutar con el poeta, con el pintor, ante esta muestra singular de lo que se puede lograr cuando en el alma aletea la diocesilla amarga de la inquietud y en las manos y en los cerebros habita el rudo dios de la inspiración.

MOLI

La nova poesia

Diu Josep M.ª Castellet en el seu llibre "Poesia, Realisme, Història": "Tanmateix per al poeta d'avui no hi ha cap límit, ja que el seu camp d'operacions és la realitat objectiva, el món, limitat solament, potser, per la seva capacitat d'experiència".

I aquesta, crec, que pot ésser la més vàlida de les definicions de la Nova Poesia o Poesia Realista i Històrica, com també aquest autor i Joaquim Molas la batejaren en el llibre "Poesia Catalana del Segle XX".

En efecte, després de l'esgotament del Simbolisme i del Post-Simbolisme en una poesia purament formal i tancada a una gran majoria del poble, travessat un període d'assaig de trencament de motlles pels poetes d'Avantguarda del primer terç d'aquest segle, que així mateix es feren inaccessible per la massa, havia d'arribar un nou camí pel que la poesia es trobés de nou en contacte amb el poble. I aquest camí sembla que ha estat trobat pels homes que s'afiliaren en aquest moviment.

La seva poesia defuig tota retòrica sobrera, el seu llenguatge és el de cada dia, el mateix que emprarien en una conversa a la barberia o una discussió al bar de la cantonada.

Si el gran públic no s'hi acosta, no és per culpa dels poetes; és que per a ell, els "versos" són una tirallonga de paraules que no comprèn o comprèn a mitges.

Aquests poetes se senten lligats a la Humanitat per uns lligams que fan d'ells un més entre els homes que formen aquesta Humanitat, i amb ella pateixen, viuen, moren.

Si els autors adscrits als moviments eixits del Simbolisme es veien tancats en una torre d'ivori (i empro una expressió cara a ells), els poetes de la Nova Poesia se senten a ple camp i, lliures d'entrebancs, volen compartir amb tothom les seves idees, i sentir tots els batecs de la vida, tot això com a homes i com a poetes.

I així no poden menys que revoltar-se contra la injustícia que pateix el món, on mentre a uns els vessa tot, a uns altres els manca allò més necessari per a sobreviure.

Per això buiden en els seus poemes, poemes informals, tota l'agror que els fa pujar a la boca l'exploació de l'home per l'home, i la guerra amb les seves tristes seqüeles i tantes injustícies com es troben per aquesta terra.

És pels volts de l'any trenta quan es concreta aquest nou moviment literari amb noms com Bretch, Quasimodo o, a casa nostra, que és on més ens interessa, Pere Quart i, una mica més tard, Espriu. (Abans d'ells caldria situar Salvat Papasseit, però ell fou un precursor que tot just ara fa escola).

Ens cal arribar als darrers 50 o primers 60 perquè es consolidi, aquí, aquest moviment, que avui s'estén esponerós, i trobar els noms de Gabriel Ferrater, Blai Bonet, Francesc Vallverdú, Marius Sanpere...

O bé els nostres cantants poetes: Raimon, Pi de la Serra i altres.

Ara bé, aquest moviment no és sols un moviment literari, és l'explosió de la inquietud d'unes generacions que, en recerca d'un nou concepte vital, també en poesia han cercat un nou concepte poètic, i aquest ha cristallitzat en la Nova Poesia.

Vers on és decantarà, qui ho sap! Ja que el nostre és un temps de transició cap a altres formes de comprendre el món i la vida, però sí que és un pas en el camí, sempre transitat, de la recerca d'una veritat.

Aquí hauria d'acabar aquestes ratlles, però no puc resistir la temptació d'anomenar els joves escriptors que entre nosaltres, en aquest raconet de món que es diu Olot, se senten engatjats en aquest camí: Parlo d'Alfred Sargatal, Jordi Pujiula i Miquel Plana, de qui està a punt de sortir el primer llibre. D'altres n'hí deu haver que es mantenen encara en el silenci de la no publicació, vagi per ells un desig de coratge prompta.